

en tanke. Sätter man lit till den ryktbare filosofen Kants hypotetiska spekulationer, så äro de ej intelligentare än vi (kantänka!...) Lyssnar man slutligen till Fouriers teorier, så är Mars ett väsende af lägre grad, och för att tala med Toussenel i hans intagande bok »*l'Esprit des Betes*», kan man ej beräkna »alla de förhatliga, giftiga, vederstyggliga och fränstötande djurtyper, för hvilka jorden har Mars att tacka, bland hvilka — fortfar författaren — man bör nämna paddan, en förebild af landsstrykerskan, som blottar sina sår och bölder för att de skola ses af den förbigående, och som på ryggen bär sina smutsiga och trasiga barn.» Skulle dylika artigheter falla den tappre krigsguden i smaken? Något som vi ej ämna diskutera. Fader Athanasius Kircher betraktade i sitt arbete *Itinerarium extaticum celeste* Mars med lika ogynsamma ögon, i enlighet med vanan hos hans tids astrologer; och, utan att tro på någon mensklighets tillvaro på denna värld, hindrad derifrån, som han var, af sina religiösa åsigter, såg han ej hos honom annat än förderfliga inflytelser. Han förvånar sig ej öfver dessa, ty han fäster välvilligt vår uppmärksamhet på, »att Han, som trots sig böra skapa reptilier, spindlar, giftiga örter och dödande växter, arsenik och andra gifter, ganska väl kunnat på himmelen sätta olycksbringande stjernor, hvilka utöfva ett olycksbringande inflytande på pligtförgätna människors öden;» långt ifrån att förvånas deröfver, föreställer han sig i stället, att hämnadens tjänare ha blifvit satte att styra Mars, — rent andliga väsenden, men hvilka den förbifarande resenären icke desto mindre kan se, ridande på fasaväckande hästar, med brinnande gap, olycksbådande ögon och beväpnade med flammande svärd och förfärliga gissel.... Den gode Fadren är helt och hållet bortförd af sin inbillnings drömmar! Låtom oss så hastigt som möjligt lemna dem och återvända till vårt ämne.

Det förnuftigaste och sannolikaste man kan yttra